

af dem gaar igennem Statslaanefonden og Resten gennem Statskassen. Saa vidt jeg erindrer, er der i det foregaaende Finansaar udlaaent godt to Mill. til Landarbejdere. Jeg husker ikke Tallet saa nøje, men det forekommer mig bestemt, at det er nu saadan, at de $\frac{9}{5}$ af Laanet udredes af Statskassen og de $\frac{2}{5}$ af Statslaanefonden, saaledes at Statskassen som hidtil har Ret til at overdrage sine første Prioritets Obligationer til en eller anden Kreditforening, hvad vist for øvrigt ikke er sket endnu, og hvad jeg haaber heller ikke vil komme til at ske, da det er et Arrangement, jeg altid har været imod. Lykkes det nu at faa oprettet en Hypotekbank, vil Forholdet jo ogsaa blive ordnet paa en mere tilfredsstillende Maade.

Det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) var bange for, at denne Lov skulde bidrage til, at det blev Spekulanter, der kom til at løbe af med Fordelen. Jeg synes, at der i det foreliggende Forslag tages saa kraftige Forholdsregler derimod, at der slet ikke kan blive Tale om den Slags Ting. Jeg mener næsten, at der er taget for strenge Forholdsregler, saa at der kunde være Grund til at gøre nogle Forandringer. Det bestemmes nemlig, at de Foreninger, som dannes for at udstykke de større Ejendomme, ikke paa nogen Maade maa have større Fortjeneste deraf end indtil 5 pCt. af den Kapital, der er skaffet til Veje til Fremme af dette Formaal. Jeg tror, at dette er lidt for strengt. Jeg anerkender selvfølgelig, at 5 pCt. er nok, og at lidt mindre ogsaa kunde være nok, men vi maa dog erindre, at disse Mennesker udsætte sig for en ikke ganske lille Risiko, idet det er dem, der staa med den sidste Prioritet, den sidste Fjerdedel eller Femtedel i Ejendommen. Jeg er derfor næsten bange for, at det vil blive vanskeligt at faa dannet saadanne Foreninger med det Formaal, at fremme Udstykningen af større Ejendomme, dersom disse Bestemmelser ikke forandres lidt. Det er imidlertid Ting, man i et Udvalg kan forhandle med Finansministeren om.

Det er ogsaa blevet anført, at den Sum, der kan ydes fra Statskassens Side, aarlig 200,000, altsaa 1 Mill., er alt for lille. Ja, det er muligt, men jeg er tilbøjelig til at tro, at den i hvert Fald foreløbig vil være tilstrækkelig. Men det Beløb har jo ogsaa mindre at betyde, for jeg tror, det vil gaa her, som det er gaaet med Hensyn til en anden Lov, vi have haft til Behandling, nemlig Loven om Statslaan til Land-

arbejdere, at hvis der virkelig viser sig Trang til større Beløb, vil der intet være i Vejen derfor. Jeg antager ogsaa, at den højtærede Finansminister ikke har noget imod at erklære, at hvis det viser sig, at Summen er for lille, og at Loven virker saa godt og tilfredsstillende, at der bliver Trang til mere, end der her tilbydes, saa vil han heller ikke modsætte sig, at Tilskuddet fra Statens Side med Tiden forhøjes. Naar man først er enig om Princippet og kommer til at arbejde med Forslaget, og det viser sig heldigt, vil det sikkert ikke være afgørende, om Staten skal tilskyde 100,000 Kr. mere eller mindre til dette Formaalets Fremme, thi Staten kan vist være tjent med at yde noget mere til dette Formaalets Fremme.

Det er jo rigtigt nok, naar det ærede Medlem for Sorø sagde, at det bliver ikke nogen stor Sum, som Statskassen kommer til at ofre hertil, naar det kun er det lille Rentetab af de 200,000 Kr., men vi maa jo erindre, at Staten taber desuden en Del indirekte Afgifter til Stempel, Tinglæsning og andre Omkostninger ved Ejendomshandeler, hvis denne Lov vedtages, og jeg er ikke helt sikker paa, at det ærede Medlem for Sorø har Ret i, hvad han mente, at Staten dog ikke vilde lide noget Tab, fordi disse Handeler ikke vilde komme i Stand, hvis vi ikke fik dette Lovforslag vedtaget. Jo, det vil alligevel ske enkelte Steder, idet, som det ærede Medlem hævdede, der altid vil være Spekulanter — for at bruge det samme Udtryk, som det ærede Medlem betjente sig af, og som der jo ikke behøver at ligge noget ondt i — Folk, der gøre sig en Fordel af at faa fat i større billige Ejendomme netop for at udstykke dem. Paa dette Punkt er det ærede Medlem for øvrigt i diametral Modsætning til det ærede Medlem for Aarhus (Harald Jensen), der hævdede, at Statskassen intet Tab bør lide. Det forbavsede mig noget, at det ærede Medlem for Aarhus saa stærkt hævdede, at Statskassen ikke blot skulde have absolut fuld Sikkerhed for det Tilskud, den skulde give, men ogsaa fuld Rente af sine Penge. Hvis det var Tilfældet, var der jo ingen Grund til at takke Staten for dens Tilskud, og saa tror jeg heller ikke, der vilde blive gjort Brug af dette. Nej, jeg tror, at Staten kan være godt tjent med at yde et større Tilskud, selv om den lider et lille Tab, naar der derved opnaas, at vi faa flere selvstændige Hjem, mindre Gaarde og større Boelssteder, hvor Folk kunne komme